

Дизайн корица:
Христомира Йорданова

МУЗИКАЛНАТА ХАРИЗМА: ВЛЕЧЕНИЕ ИЛИ ОПАСНОСТ

Автор: Раду Ионица

*Музикален комитет на Генералната Конференция на адвентистите
от седмия ден реформаторско движение*

ГРЕШНО ЛИ Е ДА СМЕ РАДОСТНИ?

Християнският живот е живот на радост, живот с изобилие! «Аз дойдох за да имат живот, и да го имат изобилно» казал Исус в Евангелието от Йоан 10:10, обръщайки се към Своите верни последователи. Ако вие сте верен ученик Христов, Неговия живот е даден и на вас! Пълнотата на Неговия живот е ваша. Неговия Дух е даден, за да изпълни вашето сърце и покори всички аспекти на вашето сърце, и в резултат и вашия жизнен опит.

Второто «благоухание» от плодовете на Духа – това е радостта /Галатяни 5:22/. Бивайки изкупени на такава скъпа цена, бивайки предназначени за славното съвършенство Христово и Неговия вечен живот и пребивавайки в Неговото присъствие по пътя, истинският вярващ в Христа се оказва най-радостният и щастлив човек на земята! Затова апостол Павел настоява: «Радвайте се всякога в Господа; пак ще кажа: Радвайте се.» Филипяни 4:4. Даже скърбите не могат да затъмнят радостта на Божиите деца: «И не само това, но нека се хвалим и в скърбите си» Римляни 5:3. Не е ли чудесно да имаме тази опитност?

Това обещано изобилие от Бога е привлякло много християни към Него с течение на времето! Това е повече от логично. «И вие имате пълнота в Него» Колосяни 2:10. Защо да живеем в печал и душевни страдания, плачейки по жизнения път, ако Бог приготвя «трапеза в присъствието на неприятелите ми...» и «чашата ми прелива» Псалм 23:5. Невъзможно е да се опише с думи такъв радостен живот. «Все пак ще напълни устата ти със смях И устните ти с възклицание.» Йов 8:21. На небето всички възпяват славата на Всеомогъщия и изкупените на земята, принадлежащи към това небесно семейство са длъжни да се радват по този начин!

ХАРИЗМАТИЧНАТА ЖЕРТВА

Харизматичното движение се появява в християнството във втората половина на последното столетие, разработвайки такъв чудесен подход: «Хайде да се радваме в Господа! Хайде радостно да провъзгласим Неговата сила и Неговата благодат! Прославете Неговата победа и Неговото царство!» И ние трябва да се съгласим, че това има съвършен смисъл!

Евангелските църкви разшириха тяхната основа - в църквите се предостави място за музикални групи с техните инструменти. Хоровете от миналото вече не били толкова привлекателни за вкуса на по-младите

те поколения вярващи. Технически, пет певци/изпълнители с музикални инструменти вече можели да «надделеят» по интензивност (сила на звука) няколко пъти силата на хор от 200 човека!

И най-вече влиянието е много по-голямо. Стотици, хиляди хора започнали да посещават църквите! Сякаш, небесните благословения се изливали на земята; такова пробуждане, такъв подем обхванал християнския свят! Повече пеене, повече радост, по-малко правила, по-малко от Словото Божие и всичко това било подобно на очарование! Даже католическата църква, считана от много векове за консервативно религиозно учреждение, променила тактиката. На втория Ватикански събор било решено, че «музиката... трябва да съхранява и укрепва своята роля в литургичните празненства, съобразявайки се с присъщия литургически характер, а също така чувствеността и възприемчивостта на нашето време и музикалните традиции на различните части на света.»¹ Това е достатъчно позитивно и вежливо, нали? И какъв бил резултата? Литургията била изведена от пределите на хладните църковни стени на улицата. Появили се млади музиканти със своите бас китари и барабани установки, които съпровождали харизматичните свещеници. Изглеждало, че църквата се е пробудила и тълпи от хора радостно последвали тази промяна!

А ТАКА ЛИ Е?

Но за всеки искрен християнин, несъмнено възникват някои въпроси. Как така тесния път внезапно стана така популярен и така широк? И днес ние говорим основно за евангелските църви, макар че това може да се отрази и на католическата църква. Явява ли се това пробуждане истинското, очакваното пробуждане, предсказано в Библията? Как «чувствителността на нашето време» е повлияла на поклонението на Бога и в каква степен? Как, имайки предвид това, че «музикалните традиции» на някои «части на света» са дълбоко вкоренени в идолопоклонническите и спиритическите религии и обичаи? Как тези традиции да бъдат приспособени за поклонение на живия Бог? Господ ни е казал, че по плодовете ние можем да определим заобикалящата ни реалност (от Матей 7:16). Какви са плодовете на това ново движение? Произхожда ли то от Бога и следо-

вателно води ли към Него или това е хитра и измамлива уловка на древния измамник?

Отговорите на тези въпроси били и са все по-тревожни.

Нека накратко да анализираме:

Първо, всяко истинско пробуждане се основава на очевидната работа на Святия Божий Дух. То обхваща дълбоко изследване на сърцето в светлината на Божието Слово, съпроводено с видимо завръщане към Него. То включва в себе си реформация в живота, навици и вкусове, свидетелстващи за истинско покаяние, посредством пребъждането на Духа в реформираните сърца.

И да, само като благословено последствие, то произвежда безмерна радост и приятен мир в сърцето! Как би могло да бъде иначе? «...Ако Бог е откъм нас, кой ще бъде против нас?» Римляни 8:31. Възстановеното сърце трепти от щастие: «Ти си прибежище мое; Ти ще ме пазиш от скръб; С песни на избавление ще ме окръжаваш.» Псалм 32:7; «Ще се веселя и ще се радвам в Тебе, Ще възпявам името Ти, Всевишни» 9:2;

ИСТИНСКАТА ХАРИЗМА

Такъв опит, описан от Бога, действително предизвиква подражание. Това е доказателство за ефективността на живота Евангелие, силата Божия на земята! Това, че бившият рибар завоюва сърцата на хиляди хора с една проповед (Деяния 2 глава), или самарянката, която довела топли от хора при Исус (Еванг.от Йоан 4), свидетелстват за това! Божествената сила, която произвежда такива резки промени в живота на грешника е покоряващата сила. Влиянието на праведния живот заставя всички войски на врага да треперят. Тя дава сила и проникателност и надежда на душите около нея.

Съгласно няколко речника, харизма – това е дарената от Бога сила или талант или даже съвкупност от особени духовни дарове дадени на общество или хора от Святия Дух.² В този контекст Аполос и апостол Павел са били изключително харизматични личности! Те били богати на духовни дарове, Бог одобрявал техните постъпки, те живели съобразно с Евангелието: следователно, тяхната сила над слушателите била практически непреодолима. Те не са имали нужда от друга, допълнителна сила, например като музика, за да «привличат» маси народ; те били изпълнени със сила от Бога, просто имайки Христос в своя живот. Вярно е, че Павел и Сила са пеели, но това не е било «харизматическо пеене», «освобождаващо» затворниците, но по-скоро спокойни песни, които са

ги вдъхновявали и ободрявали.

Харизматичния живот или с други думи, животът, изпълнен с даровете и делата на Святия Дух – това е живот в съвършенна хармония със Словото и учението на Бога! И това е силно! И както следствие такъв живот произвежда харизматична проповед, харизматическа музика и така нататък.

ХАРИЗМАТИЧЕСКАТА МУЗИКА В НАШИ ДНИ

Но, за съжаление, това не е обектът, който се опитваме да изследваме сега.

Харизматичното движение не разглежда всичко в тази светлина и в това се и състои неговата ужасна опасност. Хората, пропагандиращи харизматичното движение се отнасят пристрастно по темата. И резултатът е съвършено друг!

Нека погледнем какво е харизма според това друго разбиране? Речникът на Уебстър я обяснява като «особен чар или привлекателност, която заставя хората да чувстват притегляне или възбуда от някого или нещо.»³ Няма особено голяма разлика, нали? Говори се за «особен чар» без пояснение за неговия източник. Обяснява се също, като «особена сила, която някой хора имат от природата, която ги прави способни да влияят на другите хора и привлича вниманието и възхищението им». Това изглежда по-ясно. Ако това е сила, която хора имат от природата, а не от Бог, то тя не налага никакви правила, отговорности или условия. Това е, което хората имат или произвеждат. Тя е естествена. Тя не се появява в следствие човешката опитност с Бога и не е в контекста на хармонията с Него и Неговите закони; не поради Неговата праведност, придадена в нашия живот, тя не е свързана с Неговата сила, тя е просто сила. И да, резултатът изглежда подобен: възхитена, доволна, радостна аудитория!

В това ние виждаме огромната опасност на харизматическото движение в популярната и харизматическата музика в частност. Има ли харизматичната музика сила? Да, огромна сила. Хиляди хора я следват и ценят. Милиони долари ежегодно се печелят посредством продажбата на Съвременна Християнска Музика. Но въпросът не е в това. Въпросът е следния: това Божия сила ли е? От Бога ли е нейния произход и като следствие угодна ли Му е? Ако нещо действително произхожда от Бога, то ще бъде съгласувано с всички други Негови проявления и закони. В действителност огромната сила на така наречената Съвременна

Християнска Музика (СХМ, която също така се нарича и харизматическа музика) произхожда от друг източник на сила, а не от Божията сила. И ако тя не е от Бога, то не може да бъде добра. Единствената друга съществуваща сила – това е силата на злото.

Много музиканти, изпълняващи СМХ са съгласни с това, че популярността на тяхната музика не произлиза от Бога; тяхната музика не следва да се счита за Божествена музика или свещена музика. Но те изобретиха едно странно понятие: че музиката сама по себе си не е нито добра, нито лоша. Тя е «неутрална». Нека разгледаме тази идея.

Всички аспекти на християнския опит биват позитивно регулирани от нашия Творец. Например, гвора не е неутрален. Буквите могат да бъдат считани като неутрални, но когато от тях се състави дума или изречение, то те имат сила да ободрят и утешат или да разочароват, а даже да убиват. По такъв начин Господ очаква, че ние ще говорим «Неговото слово», в Неговия Дух, когато говорим. (1Петр.4:11).

«Защото от думите си ще се оправдаеш, и от думите си ще се осъдиш.» Матей 12:37;

Делата, които ние вършим не са неутрални. Способността да извършим нещо е неутрална. Но когато способността се използва, нейното използване представлява или добро дело (от Бога) или порочно дело. Всички извършени от нас дела Бог иска, да бъдат Негови дела, «които Бог е предназначил да вършим» Ефесяни 2:10. Даже и добрите дела, не произлизащи от Него и неизвършени чрез Неговия Дух – са като омръсени дрипи» Исаия 64:6;

Нашите мисли не са неутрални. Човешката способност да се мисли може да се счита за неутрална. При използването на силата на мислене може да се възпроизведат добри мисли, вдъхновени от Бога, или порочни, плътски мисли, принасящи семена на греха. В жителите на допотопния свят Бог видя, че «...всичко, което мислите на сърцето му въображаваха, беше постоянно само зло» Битие 6:5. Такива помисли не се считат за неутрални, но порочни, водещи до пагубни последици, «...Аз ще докарам зло върху тия люде, дори плода на помислите им...» Еремия 6:19. Следователно, Този, Който знае ужасните резултати на порочното мислене, а също и облагородяващата сила на добрите мисли милостиво ни кани: «Имайте в себе си същия дух (същия разум-англ. ез.), който беше и в Христа Исуса;» Филипяни 2:5 и «размишлявайте за горното...» Колосяни 3:2.

Поклонението също не е неутрално! Способността да се покланяме на нещо или някого, като Божий дар може и да се счита от хората за неутрално. Но в момента, в който ние използваме тази способност поклонението става или добро и приемливо или порочно, греховно и трети вариант е невъзможен. Ако нашето поклонение на Бога е плод на Неговата благодат и спасение в нас и за нас, по Неговите условия, то е добро и Господ го цени и приема. Но ако ние се покланяме на каквото и да било друго, то това не е неутрално – това е идолопоклонство! Този въпрос е така важен, че първите четири заповеди на Божия закон регулират този аспект на нашия живот, а стотици страници на Библията поясняват Господните изисквания и очаквания. Даже ако ние се покланяме на Бога с други средства, а не с тези, които са ясно установени от Него, то такова поклонение е абсолютно неприемливо за Него. (1Царе 13:12, 13).

Ние можем да направим извод, че всяко проявление на дарените ни от Бога способности може да бъде или добро или порочно и за да помогне на Своите скъпи деца, Бог е установил ясни закони и принципи, които да ги управляват /водят/ и никой да не остане в неопределеност.

И така какво да кажем относно музиката? Внезапно, както заявяват харизматичните музиканти на СХМ, правилата някак си изчезват. Според тяхното мнение, музиката може да произлиза от всеки източник и тя е нравствено неутрална. Това, което определя разликата е предполагаемото добро сърце на музиканта и целта на неговото пеене. Те предполагат: «Музиката, сама по себе си, може да се счита за неутрална от нравствена гледна точка – тя не е греховна и не е свята. Нейната моралност се определя от ума, на който въздейства.» (Тим Фишер: Борбата за християнската музика). Както отбелязахме по-горе, това понятие е неприемливо.

Ние можем да се съгласим с това, че звуците са неутрални, тъй като те не представляват музика. Но как може да се назоват неутрални съединенията на звукове в мелодии, когато те формират особени структури и ритмически образци? Как може да бъде, че всички други проявления или «плодове» (от Матей 7:16) на християнина са или добри или зли, а музиката, която така силно изразява вкусове, желаниа, емоции, какво се харесва и какво не се харесва на човека по някакъв начин се счита за неутрална?

Нека да разгледаме някои древни понятия:

«В своята глупост, хората лъжат себе си, мислейки, че добра или лоша музика не може да съществува и че музиката трябва да бъде оценена по удоволствието, което доставя.» (Платон, «Закони»).

«Музиката влияе на характера и душата повече, от обичайните удоволствия. Тя влияе на хората: ритъмът и мелодията предизвикват гняв или доброта, смелост и уравновесенност или противоположни ефекти или черти на характера. Доказано е, че музиката има сила да преобразява характера, че има мелодии и ритми, които не трябва да бъдат позволени». (Аристотел, «Политика», 1339 а, б).

А по-важното от това е за какво говори Божието Слово? «Музиката се явява благословение, ако тя служи на добрите цели, но много често тя се превръща в най-мощното оръдие на сатана, с помощта на което той улавя души»⁴

«Музиката – е огромно благословение, когато не се злоупотребява с нея, но ако бъде използвана не по предназначение, тя се превръща в ужасно проклятие.»⁵

СИЛАТА НА МУЗИКАТА

Силата на самата музика, независимо от думите е свързана с емоционалната реакция, която тя създава в слушателя. Можем ли да кажем, че емоционалният отклик е неутрален? Нима е едно и също дали музиката се явява емоционален отклик в слушателя за въстание, ненавист, насилие, похот или обратното, за мир, възторг, посвещение, радост? Това ще означава, че няма добро и няма зло или грях на земята и че всичко е неутрално и именно това е, което сатана пропагандира последните шест хиляди години!

Навярно това е най-голямата опасност в харизматическата музика: нейното силно емоционално влияние при отсъствие на силен духовен опит, който би открил това!

Всяка музика предизвиква емоционален отклик. В зависимост от музикалния жанр, стил, трактовки и др., нейният отклик много силно ще се различава!

Харизматическата музика достигна огромното си влияние в днешно време, избирайки рок-енд-рола за образец като жанр заедно с различните свързани с него жанрове. Защо? Защото рок-музиката била така популярна в обществото, с милиони привърженици, превърнала се не просто в културен маркер, но и култура сама по себе си! И кое е лошото в това? За да разберем, нека разгледаме някои доказателства:

В своята книга «Въздействието на музиката, свободното време на младежта и политиката на рока», д-р Саймън Фрит обяснява, че «рокът е създаден така, че да оказва емоционално, социално, физическо

и търговско въздействие» и най-лошото, «влиянието на рока е особено чувствено».

Джийн Симмонс, участника в рок-групата Kiss бил попитан в интервю на телевизия «Развлечението днес» за това, дължни ли са родителите да се безпокоят за това, че техните подрастващи слушат музиката на Kiss. Той отговорил: «Родителите трябва да се безпокоят за това, че ние ухажваме техните момичета, в действителност, това представлява рока – интимни отношения, бомба от стотици мегатона: ритъм». Може ли да има нещо по-лошо?

Да: Мнението на Литъл Ричърд, влиятелния певец и композитор на рок-енд-рол в продължение на седем десетилетия, ни помага да разберем това. «Аз действително считам така, - казал той, «аз вярвам, че тази музика е дяволска. Много ритми днес са взети от вуду, от вуду барабани. Ако вие сте изучавали музикалните ритми, както аз, то щяхте да знаете, че това е истина.»

Ако рок-музиката, съпроводена в различни степени с повече от петдесет свързани с нея жанрове произвежда силни чувства на бунт, насилие и сексуална похот, какво произвежда християнската рок-музика? Аз не говоря за думите, а само за музиката. Силният отклик на този вид музика създава ужасно противоречие: хората са обхванати от тези силни, приятни чувства и те ги свързват с някой духовни думи за Христос и вярата и тогава предполагат, че изпадат във връзка с Бога. Усеца ли се тази по-тясна връзка с Бога в християнството след като се появи харизматическата музика? Започнаха ли християните след това да изследват Божието Слово, станаха ли по-духовни? Ужасната реалност показва точно противоположното! Децата и подрастващите стават по-бунтовни и много по-малко заинтересувани или въобще безразлични към духовните неща, плюс нарастването на прелюбодейските връзки и разводи сред християните, които отбелязаха рязко увеличение. «Видът на благочестието» (2Тим.3:5) похити на практика всичкото истинско благочестие.

Това със сигурност опечалява нашия Спасител! Да види как Неговите възлюбени деца са в такова опасно състояние и в същото време, как те «чувстват», че се възнасят към Божия престол на «крилата на музиката». Това е измама: без да знаят своето истинско състояние, бидейки измамани от музиката в това, че те преживяват пробуждане и вълнуваща близост с Господа! Харизматическата музика – това е грях, принасящ предполагаеми резултати – чувства, но ПРИ ОТСЪСТВИЕ НА ИСТИНСКО БЛАГОЧЕСТИЕ.

Без кръст, без победа над греха, без нов живот, но при това интензивно «чувствайки» «присъствието» или «радостта» от Бога! Това е същността на всяка популярна, но измамлива религия. Какво би могло да бъде по-ужасно от това? ⁶

«Силен шум и виковете парализират чувствата и изкривяват това, което би могло да стане благословение в друга обстановка. Сатанинските сили ликуват в този шум и грохот и това се нарича действие на Святия Дух.» ⁷

СТРЕМЕЙКИ СЕ ДА УГОДИШ НА БОГА

Трябва ли тогава музиката да бъде скучна, безвкусна и печална, за да е угодна на Бога? В никакъв случай! «Християнинът е ... най-щастливия човек в света». ⁸

Музиката на християнина е длъжна да представя Бога и личния опит с Бога. Такава музика, ние можем да предположим би била възвишаваща, облагородяваща по своето въздействие, а не пагубна. Тя няма да съдържа натрапчиви структури, палейки страстите на плътта, но по-скоро ще бъде атрибут, даващ надежда и вяра в Христа. Тази музика ще бъде в хармония с ритъма и пулса на цялото творение и следователно, пораждаща мир, радост и благоговение пред Твореца. Такава музика ще бъде «драгоценен дар Божий, тя възвишава мислите, насочва ги към висотите на благородството, което просветлява и обновява душата.» ⁹

Знанието, за това, че Господ е Вечен живот (От Йоан 17:3), познанието с Него с всеки изминал ден все повече подбужда у нас постоянно желание да Му принасяме най-добрите дарове на благодарност и хваление! Зная, че в нашите редове има много младежи, които обичат Господа и посвещават своите сърца и таланти, включително и таланта на музиката, за Негова слава! Господ цени всяко истинско желание да Го почитем! И размишлявайки за Неговата безгранична жертва на кръста заради нас, ние ще бъдем подбудени да преразгледаме всички аспекти на нашия живот и поклонение.

«Който иска да върши волята Му, ще разбере...» (Йоан 7:17). Ние ще разберем, какво е угодно за Него и какво не и благодарение на Неговата милост ще успеем да Му поднесем едно приемливо поклонение!

«Нека във вашия дом се пеят приятни и добри песни, тогава там ще има по-малко думи на осъждане и повече думи за ободрение, надежда и радост». ¹⁰

«Ще ви приема като благоухание» (Езекийл 20:41), казва Господ, когато нашия живот, нашето послушание и нашето поклонение бъдат из-

пълнени с Неговия Дух, Неговия живот. Какво може да е по-прекрасно от съзнанието, че си приет от Бога?! И такъв живот, «под Неговите криле», тук на земята ще продължи във вечен живот с Него и в Неговото небесно царство, предоставено ни на такава скъпа цена! Това изкупление «ще бъде науката и песента на изкупените в течение на безкрайните векове на вечността».¹¹

Нека славим Бога колкото се може по-добре днес, в този свят, но като принадлежащи Му, като част от Неговото семейство, в хармония с Неговото сърце и с Неговите святи ангели!

Библиография:

1. *Устройство на литургията във Ватикана (1964) – стр.97-134;*
2. *Речник*
3. *Кембриджки речник*
4. *Свидетелства към църквата – т.1 – стр.506;*
5. *Свидетелства към църквата – т.1 – стр.497;*
6. *Свидетелства към църквата – т.2 – стр.344;*
7. *Избрани вести – Кн.2, стр.36;*
8. *Ревю енд хералд, 10.06.1884 г.;*
9. *Възпитание – стр.167;*
10. *Възпитание – стр.168;*
11. *Християнско възпитание – стр.57;*

Допълнителни източници:

Пол Хаммел: Християнинът и неговата музика;
Тим Фишер: Битката за християнската музика.
Лусиан Кристеску: Магичният ритъм.

ЗАЩО ТРЯБВА ДА КАЖЕМ НЕ НА ХАРИЗМАТИЧЕСКАТА МУЗИКА

«И изпълвайте се с Духа» (Ефесяни 5:18), увещавал ефесяните апостол Павел. Тази повеля е дадена също и на нас. «От вечността Божия замисъл се състои в това, че всяко сътворено същество – от светлия и свят серафим до човека – да бъде храм, обител на Твореца».¹ Пълнотата на живота, която предлага Господ (Йоан 10:10), не може да бъде произведена от нас! Това е Неговия живот, милостиво подарен на нас. Живот на изобилие в Бога, живот вдъхновен от Божия Дух, принасящ плодове на Христов подобен характер и побеждаваща «всичко, което се издига високо против познанието на Бога» (2Коринтяни 10:5).

Това е била надеждата и целта на Неговите истински ученици от това време, както Той е обещал: «за вас е по-добре да отида Аз, защото, ако не отида, Утешителят няма да дойде на вас; но ако отида, ще ви го изпратя.» (от Йоан 16:7) и така е до ден днешен.

Апостолите разбирали, че с техни сили било абсолютно невъзможно да се свърши доверената им работа. След като Господ се възнесе на небесата, те смирено продължили да се молят за Святия Дух и Той бил изобилно излят на тях. Резултатите многократно превъзхождали всичко, случвало се някога по-рано.

«Цялото Небе се склони ниско за да съзре безподобната, непостижима любов и да и се поклони. Обхванати от изумление, апостолите възкликнали: «В това е любовта Божия»... Под действието на Духа, думите на покаяние и изповед се съединявали с песни на хваление за простените грехове. Чували се думи на благодарност и пророчествуване».²

Хиляди се обръщали след една проповед (Деяния 2:41), чудеса съпровождали силната проповед (стих 43), апостолите по чуден начин правилно говорили на езиците на всички присъстващи (Деяния 2:6-12) и всичко това благодарение на Могъщата сила, подарена им свише!

Посредством Духа, през вековете на притеснения и гонения, мъчениците пазили вярата си чиста и я запечатали в своя живот, реформаторите разбили оковите на неведението и отстъпничеството и евангелската светлина победоносно преминала над силите на тъмнината. И на това важно поле на Духа, архиизмамника подготвил своята хитра и ужасна заблуда.

В 1901 година в Топеке, Канзас, (САЩ), Чарлз Фокс Пархъм поставил началото на движение, което скоро се превърнало във феномен за християнския свят – Петдесятното Движение. Особено след пробужда-

нето на Асуза Стрийт в 1906 година с Уйлям Сиймор, Франк Бартлмън и други, движението се считало за Първата вълна на Петдесетничество. Неговите последователи били движени от разбирането, че хората са водени от прякото ръководство на Святия Дух и външния признак на кръщение със Святия Дух било говоренето на езици, предполагаемо, както в дните на апостолите. Но ако се вгледаме отблизо ние ще видим големите разликите между святия опит на апостолите, довеждащ до «покаяние и изповед», както бе споменато по-горе и това фалшиво движение.

С какво се характеризирало «пробуждането» на Асуза Стрийт в центъра на Лос Анжелис? «Мъже и жени викали, плачели, танцували, изпадали в транс, говорили и пеели на езици и тълкували своите вести на английски... Посред всичко това бил и «пастор» Сиймор, който рядко проповядвал(!) и голямата част от времето държал главата си в празния шкаф зад амвона».³

Може ли това да бъде действието на «повея на тихия и тънък глас» от (3Царе 19:12) на Святия Дух? Исус е обещал, че «...Духът на истината, ще ви упътва на всяка истина; защото няма да говори от себе си, но каквото чуе, това ще говори, и ще ви извести за идните неща.» (Йоан 16:13). Но това движение започнало с «малко проповеди» и било по-малко от Словото и повече емоции; а духът говорил за себе си, а не както Обещаният – Божието Слово! Новообразуваната Петдесетна църква бързо се разширила – буквално по целия свят.

Така наречената «Втора вълна на Святия Дух» започнала във Ван Найз, Калифорния, в неделното утро на 1959 година, когато Денис Бенет, Епископален пастор обявил на своето събрание, че бил кръстен със Святия Дух и говорил езици. До 1955 година болшинството от Протестантските църкви не приемали такива възгледи и опитности, а тези, които ги имали се отделяли и присъединявали към Петдесетните църкви.

Но към 1960 година, Петдесетните учения и практики на предполагаеми духовни дарове – харизма – започнали да се утвърждават в традиционните протестантски църкви. Членовете били поощрявани да останат в своите си църкви, наслаждавайки се на тези «дарове на духа» и без да се отделят от тях. Така се появили харизматическите англикани, харизматическите лутерани, харизматическите презвитериански църкви, харизматическите римо-католици, харизматическите методисти и т.н.

Един от признаците на това течение е така нареченото евангелие на просперитета, така нареченото «изречи и претендирай» - подход, който лелее идеята, че децата на такъв богат Бог, като нашия, са длъжни да бъдат богати във всички видове дарове, а не само в духовните! Това

частично има смисъл, защото ние имаме богат и Всемогъщ Отец, но това е и измамливо, понеже Бог не е обещал обезателно съкровища и светски богатства на Своите последователи, макар и да ги благославя по толкова много начини.

Този стремеж да се чувстваш добре, да се чувстваш благословен широко отваря вратата на харизматическата музика. Музика, произлизаща от популярни рок-певци от това време, адаптирана към християнските църкви чрез използване на християнски текстове съвършено пасна на техния вкус. Това е музика, пораждаща голям емоционален отклик, по-скоро плътски, отколкото духовен, но тя бива възприемана като знамение за това, че духът е пребивавал в събранието. Тази «вълна», твърде приемлива за човешкото егоистично сърце, подбуди много църкви да приемат този «вятър» избирайки харизматическата линия.

Какви бяха характеристиките на тази «втора вълна»? По-малко ударение върху Словото и «така казва Господ», понеже хората мислели, че се наслаждават на прякото ръководство на Святия Дух, интензивно чувствайки Неговото присъствие, но не приемайки плодове на покаяние и обръщане, чувствайки радост, практически без условията за Божиите обещания, които е необходимо да се изпълнят – просто «изречи и претендирай» - религията на изобилието с ниска отговорност и големи привилегии.

Приблизително две десетилетия по-късно, «третата вълна на Духа» била иницирана от Питър Вагнер от Фулърската теологична семинария в Пасадина, Калифорния, в началото на осемдесетте години на двадесети век. Нео-харизматиците практикуващи духовни дарби, подобно на тези, които били и при предишните вълни вече не вярват, че кръщението на Святия Дух е необходимо за да притежават тези дарби. Те също така не считат говоренето на езици като първо физическо доказателство за кръщението със Святия Дух. Харизматическата музика продължава да играе важна роля в съхраняването на приятните чувства – като доказателство за Божието приемане и увеличение на популярността на християнските църкви сред редовете на невярващите. Бивайки по-малко на трапчиви, ценностите на третата вълна мощно проникнали в редовете на протестантските и нео-протестантските църкви, така че в 2000 година повече от половин милион християни принадлежали към петдесатнически, харизматични или нео-харизматични видове религии, доволни от това, че усещали присъствието на Духа в техния живот.

Интригуващо, Господ Исус предупреждава Своите ученици да не се радват на подобни неща, макар и те да били така склонни да го сторят! «Обаче, недейте се радва на това, че духовете ви се покоряват; а рад-

вайте се, че имената ви са написани на небесата.» (Лука 10:20).

Виждаме опасността пред учениците от онова време и можем да предположим, че и във времето в което живеем християнството се състои в това, да се радваш повече на външната, чудотворна религия на духа, вместо на религията, основана на вяра, променяща сърцето и спасяваща човека. Не се радвайте на това, което виждате, макар и да е възможно това да е положително доказателство за Божията сила; радвайте се на това, че виждате с очите на вярата! (вижте 2Коринтяни 4:18). Радвайте се на взаимоотношенията, които имате с Господа, радвайте се на Неговата благодат и спасение, които са ви щедро предложени.

Исус постоянно доказвал, че е бил заинтересуван от това, учениците да имат истинска радост. Той се молил: «...за да имат Моята радост пълна в себе си.» (из Йоан 17:13). А след това Той пояснявал средствата, предоставени на нас за целта: «Аз им предадох Твоето слово; и светът ги намрази...» (Йоан 17:14). Словото било средството, което да ги вкорени в истина на Отец, светлината за техните пътеки. «Святият, просвещаващ Дух Божий се открива в Неговото Слово».⁴ С прости думи, да имаш Духа означава да съобразиш живота си в подчинение на Словото. Сам Господ победи врага с помощта на «Писано е». (Матей 4:4,7,10), отхвърляйки изкушението да направи чудо, за да докаже Своята връзка с Отец.

«Истината, такава каквато е в Исус е послушание на всяка заповед на Йехова. Това е работа на сърцето. Библейското осветление – това не е имитация на осветление, което не изследва Писанието, но се доверява на добрите чувства и подбуди без да търси истината, като скрито съкровище. Библейското осветление – това е да знаеш изискванията на Бога и да им се подчиниш».⁵

Скъпи приятелю, ние не искаме да строим нашата вяра на ронлив път «чувства, усещания и подбуди», колкото и приятни да ни се струват на нас или на милионите други християни. Ние предпочитаме да строим нашия опит на Вековната Скала, която е Божието Слово. И по Негова милост ние избираме да Му се подчиним!

Религията на Бога чрез Словото се обръща към разума и волята, които се явяват висшите, ръководни способности на личността. Чувствата, усещанията и страстите са твърде субективни и се явяват низки способности, следователно е твърде опасно да основаваме нашия религиозен опит на тях.

НЯКОИ ПРИЧИНИ ПОРАДИ КОИТО ХАРИЗМАТИЧЕСКАТА МУЗИКА НЕ Е ЗА ХРИСТИЯНИ

Всичко, което е свързано с Бога, а това обхваща и музиката, трябва да се определя по законите на Бога, които са толкова добри и възискателни както е и Той. Кръста на Христа се явява доказателство за задължителността на Божия закон и принципи. Безграничната любов е и трябва да бъде ревнуваща, възискателна! (Изход 20:5).

Кои от принципите на Божието слово се потъпкват при харизматическата музика? Бих предложил на вашето внимание следните:

• Закона за причината и следствието (Галатяни 6:7);

«Недейте се лъга; Бог не е за подиграване: понеже каквото посее човек, това ще и да пожъне.» (Галатяни 6:7). Правейки изводите върху гореспоменатите мисли, усещания, чувства на радост и щастие би трябвало да са плод на опита, борбата и достигнатата победа. Те трябва да бъдат плодове на новораждането след болезнено разпятие: «Сеешите със сълзи ще жънат с радост». (Псалм 126:5). Тази радост е постоянна, непрекъсната, това е Неговата радост в нас (Йоан 15:11). Тя не се произвежда от музиката, а точно обратното – тя произвежда музика в сърцето!

Харизматическата музика предлага един по-лек път: изменение на съзнанието посредством самата музика, манипулиране на биохимията и психологическия отговор на човека,⁶ тя довежда до подобни желани цели – сякаш радост, сякаш «щастлив живот с Исус». Тази музика действа подобно на наркотик и има хиляди доказателства за това. Какво произлиза след като въздействието и се прекратява? Печал, депресия, чувство за опасност. Това ли е плодът на здравия духовен опит? В никакъв случай!

• Закона на свободата

Да очароваш и омагьосваш, за да излъжеш хората – това е много опасно. Исус бил пълен с очарование! Но как? Живеейки в праведност. Неговия живот, Неговите принципи, проявявани на всяка крачка, Неговото сърце и Неговия опит били очароваща сила! «...Никога човек не е говорил така както Тоя Човек.» (Йоан 7:46). Той бил «цял – прелест» (Песен на песните 5:16), «...Личи и между десет хиляди.» (стих 10), както пророчески е видял Соломон. Но този вид «очарование» никога не

престъпвал границите на свободата на душите, към които се обръщал. Нравственият закон на Десетте Заповеди е огледало на Неговия характер, затова е наречен «закон на свободата» (Яков 2:12). Макар и да обичал силно, Той щателно избягвал очароването на чувствата на Своите близни (Исая 53:2), но по-скоро се обръщал към техните разум и воля - «Който не носи своя кръст и не върви след Мене, не може да бъде Мой ученик.» (Лука 14:27). Той живял така, както проповядвал и красотата на Неговия характер очаровала слушателите, без да ги потиска. С това Той не ги поробвал и не ги манипулирал, а точно обратното, Той ги освобождавал (Йоан 8:36). Той обича всички, но търпеливо почуква на вратата, уважавайки свободата на лични избор (Откровение 3:20).

Така ли стоят нещата с харизматическата музика? Не, защото тя не е способна на това. Използваните музикални стилове овладяват, изменят, обладават. Известно е, че особените свойства на рок-музиката и нейните «колеги» (джаз, блуз, поп музика и т.н.) променят химията на тялото, водят до състояние на съзнанието наречено транс.⁷

«Рокът – това е средство за изменение на съзнанието».⁸ «Рокът е ключът, даващ достъп до човешкия разум, ние се стремим да завоюваме умовете на слушателите, както правят и другите рок-групи.»⁹ Много странно: Творецът уважително почуква на вратата, а в същото време падналите творения се впускат в сърцето, откривайки вратата с магическия ключ на рок-музиката.

Следователно, може ли такава натрапчива, деградираща, контролираща душата музика да има нещо общо с уважителния, любящ Исус? Може ли тя да Му служи и да Му бъде угодна по някакъв начин?

• Доброволна, съзнателна покорност (Йоан 1:10, 14)

Християнската религия довежда до покорност и доброволно, съзнателно подчинение на Христос, «Понеже събаряме помисли и всичко, което се издига високо против познанието на Бога, и пленяваме всеки разум да се покорява на Христа.» (2Коринтяни 10:5). Тя донася небесен мир, уравновесеност (Филипяни 4:7).

Какво прави рокът? Дори самото негово появяване било като въстаническо движение. Неговата структура, основно заради ритъма, предизвиква въстание, като естествен отклик в слушателя. Какво произвежда

християнския рок? В най-добрия случай, бъркотия: музика – въстание, а не думи на покорност! Как може това да се съгласува с така наречената «Съвременна (означаваща рок – низка, метежна) християнска (означаваща угаждане на Христа, покорност) музика (СХМ)? Струва си да попитаме човека, който в течение на двадесет години е посветил своята енергия за придвижването напред на СХМ:

«В началото смятах, че мога да «дезинфекцирам» някоя стара рок-песен..., преобразувайки я в приемливо евангелие. Но вече осъзнавам, че не може да има компромис със света и неговата музика, неговите развлечения, неговата философия». ¹⁰

• Висшите способности на ума трябва да управляват низшите способности.¹¹

Ние сме длъжни да управляваме нашите тела: «но уморявам тялото си и го поробвам» (1Коринт.9:27), казва апостол Павел. Заръчано ни е: «Затова умъртвете природните си части, които действуват за земята: блудство, нечистота, страст, зла пощявка...» (Колосяни 3:5). Това е победата на Духа над плътта, венчаващата работа на благодатта в човешките сърца.

От друга страна, врагът усилено избутва в точно противоположно направление: «Развалата на света, се стреми незабелязано да овладее нашите чувства, всяко порочно влияние от всички страни се стреми да ни удържи в едно низко, земно ниво – ослепявайки нашите чувства, влошавайки нашите желания, отслабвайки нашето съзнание и привеждайки в негодност нашите духовни способности, подбуждайки ни да позовим на нашата низша природа да господства». ¹²

Точно тук се появява харизматическата музика: за да отвлече, отслаби съзнанието и религиозните способности, покорявайки ги под низшата природа. Има християни, които мислят, че джазът не е толкова лош. «Синкопа – това е джазов лад, който произвежда суинг. Наименованието джаз произлиза от думи, които вече не се използват и означават «интимни отношения». Първоначално, джазовата музика се е правела за публичните домове. Впоследствие, джазът създаде съвременния рок». ¹³

Какво да кажем за душевната музика? «Музиката за душата – това са интимни отношения» (Артур Браун). Такова е свойството на рока,

както и на синкопа, широко разпространен в множество други свързани с него музикални жанрове, когато ударението се прави на 2 и 4 части от 4, оказва вълнуващо, напрегнато въздействие на нервната система. «Ритъма на рока създава хипер изобилно изработване на сексуални хормони и адреналин... Това прави тази музика светска, провокационна и греховна».

Какво да кажем за християнизиранияте варианти? «Душевната музика – това е модернизираният ритъм енд блуз... и единственото ново при нея е хармонизацията на текста с Евангелието». ¹⁴ Да предположим, че ние можем да вземем такава музика и след това да добавим християнски текст и в последствие да получим свята музика, приемлива за Бога – това е ужасна измама! „...какво общо имат правдата и беззаконието? Или какво общение има светлината с тъмнината?» (2Коринт.6:14).

Длъжни сме да се съгласим, че опасността е още по-голяма. Ако някой просто слуша рок, «който се явява секс, право захвърлен в лицето на подрастващите», ¹⁵ той или тя могат да бъдат докоснати от Духа Господен, за да разберат моралното разложение, което предизвиква в душата и по милост Господна той или тя могат да го прекратят. Но слушайте духовна (или подобна) музика, която се явява същата, но украсена с християнски думи, измамата е още по-лоша: хората може да помислят, че те подхранват своята духовност и следователно да не осъзнаят нужда от реформа.

• Добрите намерения не извиняват неправилните средства/методи.

В опитността на първите поклонници ние забелязахме, че «като цяло» Каин се подчини на Божиите изисквания за поклонение: той построи жертвеник, той принесе жертва, той я принесе на Бога, той я изгори както заповяда Бог. Единственото различие се състояло в това, че той «почете месните традиции» ¹⁶ бидейки фермер, той променил средството за своето поклонение по свой вкус (свое разбиране) за поклонение. Ние предполагахме, че Господ би признал неговата оригиналност, понеже Той цени развитието и достойнството на Своите творения и не ни е създал «като автомати». ¹⁷ Обаче жертвата на Каин не била приета. Каин трябвало доброволно да избере пътя, който изисквал Господ във всички аспекти или просто да не принася никаква жертва.

За нас това значи, че Той ни уважава като свободни същества и ние трябва или да прославим Господа за Неговата безгранична благодетелност в Неговите действия по такъв начин, както Той е установил и както е приемливо за Него в хармония с всички други закони и принципи, които Той е установил или просто да се откажем от поклонение пред Него. Опитвайки се да «сътрудничи с Автора», променяйки средства и методи, които Той Сам е установил, означава да не Му угаждаме, а просто да се надсмиваме на Него, над Неговата любов и Неговия авторитет.

«Пеенето... се явява такъв акт на поклонение, както и молитвата. Пеещият трябва да чувства със сърцето си духа на произведението, за да му придаде полагащата му се изразителност».¹⁸ Тържественният урок за нашите дни се състои в това, че ако молитвата на Каин не е била приета поради това, че един от нейните аспекти се е разминавал с Божията воля, доказвайки неговото (на Каин) неверие, то нашата музика не може да бъде приета от Бога, ако някои от нейните аспекти противоречат на Неговите принципи. Ако аспектите като ритъм са взети от вуду – африканска религия за призоваване на зли духове и поклонение пред тях – чрез блуз и рок енд рол¹⁹, то какъв е «духът на песента»? Опитвайки се да угодим на Бога със способности, различни от този, който Той е предназначил не е алтернативен способ за подчинение на Него, а най-лошата форма на идолопоклонство (вижте 1 Царе 15:20-23).

И като следствие, ние сме длъжни отново да потвърдим:

**• Никой не може да угоди на двама господари едновременно!
(Матей 6:24)**

«Никой не може да служи на двама господари» (Матей 6:24). Рок-звездата Дейвид Бауи признава: «Рокът винаги е бил музика на дявола. Считаю, че рокът е опасен. Аз чувствам, че ние поощряваме нещо много по-тъмно, отколкото ние самите».²⁰ Тогава чии е християнският рок? Не се ли явява поклонение–насмешка, толкова оскърбителен за Бога, колкото и златният телец на израилтяните? Ние помним, че те си направили идол и Аарон се опитал да осъществи празник на Господа, покланяйки се на телеца! «Каква дързост от страна на Аарон било да обяви празник Господу сред всеобщото идолопоклонство, когато хората се молили на златния образ! В този пример ние виждаме каква власт има сатана над умовете ако те не се отдават под управлението на Божия Дух».²¹ Доколкото знаем, резултатът бил не нов, съвременен способ за поклонение на Йехова, а страшен способ за

отделяне от Бога, водещ към бедствие и гибел.

Но тя ми харесва! Тя не може да бъде лоша!

Шест хиляди години назад святият човек погледна на забранения плод и се довери на своята проникателност и своя вкус, пренебрегвайки ясното Слово на Твореца. Ева каза почти същото: «Но на мен ми харесва. Чувствам, че той ще ме възнесе на високо. Той не може да бъде така опасен». (Виж Битие 3:6). Какво почувства тя след като го вкуси? «Тя не изпита никаква проява на Божието недоволство, а напротив – усети в особено голяма степен приятна бодрост, която обхвана цялото и същество; подобни чувства, както тя предполагала, изпитват и небесните вестители».²² Същевременно, тя широко отворила вратата на нещастията, страданията и гибелта! Какво да говорим за нашите вкусове днес, след шест хиляди години разрушение!? Следователно, ние сме длъжни да се доверяваме на Бога, а не да се ръководим от нашите чувства. «Вие обещахте да ходите чрез вяра, а не да се ръководите от чувства. Чувствата се променят в зависимост от обстоятелствата».²³

ИЗБОРЪТ

Тогава нима сме длъжни да приемаме и правим в нашия християнски живот само приятни неща? Не Бог ли помести в нашите способности и вкуса? Трябва ли да се откажем от всяко приятно преживяване и в частност от всяка приятна музика? Съвсем не! Най-важният въпрос е: На каква част от моето «Аз» мога да угодя?

Тъй като ние всички сме развратени от трагедията на греха, нашата човешка природа е покварена и вместо ценностите на Божия вечен живот ние имаме стандартите, вкусовете и разбиранията на архиизмамника.

От друга страна, посредством изкуплението чрез кръвта на Христос на нас ни се дава нова природа. Той ни е дал «Понеже Неговата божествена сила ни е подарила всичко що е потребно за живота и за благочестието, чрез познаването на Този, Който ни е призвал чрез Своята слава и сила; чрез които се подариха скъпоценните нам и твърде големи обещания, за да станете чрез тях участници на божественото естество, като сте избяга-

ли от произлязлото от страстите разтление в света;» 2Петрово 1:3,4;

Музиката е сила! Това е факт! На каква част от мен ще угаждам и каква част от мен ще бъде поддържана от посочената в стиховете сила? На греховната природа? Постъпвайки така, аз ще храня тази част от мен, която ме води към гибел. И колкото повече и угаждам, толкова повече тя ще се разраства, изисквайки още повече от същото гибелно желание.

Другия вариант е да угаждам на духовната природа, дадена ми от Христос! Тя не се съобразява с моите естествени вкусове и дори е в разрез с тях. Сбъдва се посредством вяра! Разбирам чрез ума си и чрез Словото Му, каква музика Му харесва и аз слушам, пея или свиря точно тази музика! Понеже Той така силно ме възлюби, аз вземам решение да угодя на Него! И процеса е подобен: колкото повече слушам тази музика, толкова повече тя ми харесва. Ако аз подхранвам тази духовна, получена от Бога природа, тя изисква повече и повече. Това значи да възпитавам моя вкус и е част от чудния процес на спасение. Това е Свободата, която Бог ни е подарил, така скъпо платена на кръста. «Сега прочее, няма никакво осъждане на тия, които са в Христа Исуса, които ходят, не по плът но по Дух.» Римляни 8:1; И обещанието се състои в това, че Той ще ни помага! Посредством Святия Дух, Той ще вземе от нас «каменното сърце» заедно с неговите греховни вкусове и наклонности и ще ни даде «крехко сърце» Езекил 11:19. «Пускайки корени в Христа, ние се отделяме от света. Ние повече няма да обичаме обществото на развратените, осквернените и оскверняващите. Ние в действителност ще бъдем мъртви за греха, но живи за Бога чрез Исуса Христа, нашия Господ. Тогава ще се проявят обилните плодове на Духа: любов, радост, мир, дълготърпение, милосърдие и благод. У нас ще се появят нови привързаности, нови стремежи, нови вкусове. Старото премина, ето всичко стана ново».²⁴

Ще изберете ли този път за себе си? Ако направите това, то музиката на вашето сърце ще хармонира с музиката, която слушате, пеете или свирите; и тя ще бъде хармонична с музиката на небесните чертози, в които Той скоро ще ви покани за да се присъедините към небесния хор! Нека Бог благослови вас и вашия избор!

Библиография:

1. *Копнежът на вековете* – с. 161;
2. *Деяния на апостолиите* – с. 38;
3. *Анаус Стюард – Трите вълни на харизматическото християнство*;
4. *Притчи Христови* – с. 132;
5. *Библейски коментар* – т. 5-с. 1147;
6. *Ендрюс Неер- Електроенцефалограма и клиническа неврофизиология* – с. 449;
7. *Роджър Либи – Рок музиката в загиващата ера* – с. 4;
8. *Уилиам Шафер – Рок музика* – с. 76;
9. *Миг Джагър – Хит паради* – с. 12;
10. *Рик Шортър, бивш рокер, цитиран в списанието на АСД «Проникване в смисъла»*;
11. *Вест към младите* – с. 237;
12. *Нашето високо призвание* – с. 71;
13. *Евин Уилсън – Лидер на петдесетническото движение* – с. 49-51;
14. *Давид Нобел - «СХМ», август – септември 1981 г. - с. 26*;
15. *Ричард Олдъм в «Съединените щати днес», 13.01.1984 г.*;
16. *Ватикана II, Sacrosanctum Concilium AAS 56 1964 97-134]*
17. *Патриарси и пророци* – с. 49;
18. *Патриарси и пророци* – с. 594;
19. *Робърт Палмър. Рок-едн-рол, Непокорна история* – с. 46, 53;
20. *Дейвид Бауи в списание «Ролинг стоун» 2 февруари 1976 г.*;
21. *Свидетелства към църквата – т. 3 – с. 300*;
22. *Патриарси и пророци* – с. 56;
23. *Ум, характер, личност* – с. 495;
24. *Свидетелства по интимни отношения, съпругеска невярност и развод* – с. 135;

Църква

АДВЕНТИСТИ ОТ СЕДМИЯ ДЕН РЕФОРМАТОРСКО ДВИЖЕНИЕ

ул. Св. св. Кирил и Методий № 74 1202 гр. София

тел. 0878112694 / 0888983942

За кореспонденция: 1000 гр. София Пощ. кутия 614

e-mail: sdarm.bg@abv.bg

www.sdarm-bg.org